

VERVOER EN MOBILITEIT IN BELGIE

Inhoudstafel

1.	INLEIDING	1
2.	VASTSTELLING VAN DE HUIDIGE TOESTAND VAN DE MOBILITEIT EN HET VERVOER	3
2.1.	EEN GLOBAAL OVERZICHT	3
2.1.1.	De evolutie in grote lijnen	3
2.1.1.1.	De infrastructuur	3
2.1.1.2.	Het personenvervoer	4
2.1.1.3.	Het goederenvervoer	7
2.1.1.4.	De ruimtelijke spreiding van het verkeer	9
2.1.1.5.	Besluit	11
2.1.2.	België in het centrum van Europa	12
2.1.3.	De economische rol van het vervoer	15
2.1.3.1.	Het vervoer als motor van de economie	16
2.1.3.2.	De vervoerkost	16
2.1.3.3.	Conclusie	18
2.1.4.	De impact op de mens	19
2.1.4.1.	De verkeersonveiligheid en verkeersongevallen	19
2.1.4.2.	De verkeerscongesties	21
2.1.4.3.	Vervoersarmoede	22
2.1.5.	De weerslag op het leefmilieu	22
2.1.5.1.	Het broeikaseffect en het energieverbruik	23
2.1.5.2.	De atmosferische emissies	24
2.1.5.3.	Het geluid	26
2.1.5.4.	Het ruimtebeslag	28
2.1.5.5.	Overige effecten van het vervoer op het leefmilieu	30
2.2.	BESCHRIJVING VAN DE TOESTAND PER VERVOERSTELSEL	31
2.2.1.	De verkeerscirculatie in en rond de steden	31
2.2.1.1.	De woon-werkverplaatsingen	33
2.2.1.2.	Het openbaar vervoer	33
2.2.1.3.	Het parkeren	34

2.2.1.4.	De luchtverontreiniging	34
2.2.1.5.	Conclusie	37
2.2.2.	Het goederenvervoer langs de weg	37
2.2.3.	Het spoorvervoer	39
2.2.3.1.	Het personenvervoer en de SST	39
2.2.3.2.	De goederenvervoer en het gecombineerd vervoer	40
2.2.4.	De binnenvaart	41
2.2.5.	De luchtvaart	42
3.	VERKLARENDE FACTOREN, DETERMINANTEN	45
3.1.	DE ECONOMISCHE BEDRIJVGHEID	45
3.1.1.	De haven van Antwerpen	46
3.1.2.	Evolutie van de industriële bedrijvigheid	47
3.1.3.	Uitbreiding van de tertiaire sector	48
3.1.4.	De Europese eenmaking	50
3.2.	DE GEOGRAFIE EN DE OVERHEIDSINSTELLINGEN	51
3.2.1.	Een centrale positie	51
3.2.2.	Drie regio's	51
3.3.	RUIMTEGEBRUIK EN RUIMTELIJKE ORDENING	52
3.4.	DE FINANCIËLE ASPECTEN	56
3.4.1.	De investeringen in de infrastructuur	56
3.4.2.	De kostprijs van het vervoer	56
3.4.3.	De financiële balans van de vervoersystemen	57
3.4.4.	De kostprijs wordt meestal onderschat	59
3.4.5.	Besluiten	59
3.5.	HET MENSELIJK GEDRAG	60
4.	DE PERSPECTIEVEN: HET VERVOER EN DE MOBILITEIT IN BELGIË VERBETEREN	61
4.1.	DE CONTEXT: DE DOOR DE MOBILITEIT VEROORZAAKTE PROBLEMEN	61
4.2.	INZET EN DOELSTELLINGEN	61
4.3.	EEN SOMBER SCENARIO	62
4.4.	TE NEMEN MAATREGELEN	64
4.4.1.	Indirecte maatregelen	64
4.4.1.1.	Ruimtelijke planning en vervoerplanning	65
4.4.1.2.	Kennis van de mobiliteit en het vervoer	66

VERVOER EN MOBILITEIT IN BELGIE

	4.4.1.3.	Gedragsverandering	66
4.4.2.		De directe maatregelen	67
	4.4.2.1.	De technische en technologische middelen	67
	4.4.2.2.	De reglementaire en financiële stimulansen	68
4.5.		HET INTERVENTIENIVEAU	69
	4.5.1.	De stedelijke mobiliteit	69
	4.5.2.	Het goederenvervoer	70
5.		BIBLIOGRAFIE	72